

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE A MOLDOVEI

Cu titlu de manuscris

CZU:330.332:658.1(478+494)(043.2)

GROSU VICTOR

**STRATEGII INVESTIȚIONALE CA INSTRUMENT AL
DEZVOLTĂRII DURABILE A ÎNTREPRINDERILOR**

(experiența Elveției și a Republicii Moldova)

521.03 – ECONOMIE ȘI MANAGEMENT ÎN DOMENIU DE ACTIVITATE

Rezumatul tezei de doctor în științe economice

CHIȘINĂU, 2020

**Teza a fost elaborată în cadrul Departamentului „Management” al Academiei de Studii
Economice din Moldova**

Conducător științific:

MOVILĂ Irina, doctor habilitat în științe economice, conferențiar universitar, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Recenzenți oficiali:

AGHEORGHIESEI (CORODEANU) Daniela Tatiana, doctor habilitat în economie, profesor universitar, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (România)

POPA Andrei, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar

Componența Consiliului Științific Specializat:

Președinte - **COTELNIC Ala**, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, Academia de Studii Economice din Moldova

Secretar - **PORTARESCU Serghei**, doctor în științe economice, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice din Moldova

Membru - **PERCIUN Rodica**, doctor habilitat în științe economice, conferențiar cercetător, Institutul Național de Cercetări Economice

Membru - **DOROGAIA Irina**, doctor în științe economice, conferențiar universitar, Academia de Studii Economice din Moldova

Membru - **SUSLENCO Alina**, doctor în științe economice, lector universitar, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

Susținerea tezei va avea loc la _____, ora _____ în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova, pe adresa: MD-2005, or. Chișinău, str. Bănulescu Bodoni 61, bloc A, et.3, Sala Senatului. Teza de doctor și Rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova (www.irek.ase.md) și pe pagina web ANACEC (www.cnaa.md).

Rezumatul a fost expedit la 20 august 2020

Secretar științific al Consiliului Specializat:

doctor în științe economice, conferențiar universitar

PORTARESCU Serghei

Conducător științific:

doctor habilitat în științe economice,
conferențiar universitar

MOVILĂ Irina

Autor:

GROSU Victor

© Grosu Victor, 2020

CUPRINS:

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII.....	4
CONȚINUTUL TEZEI.....	6
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI.....	23
BIBLIOGRAFIE.....	25
LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI.....	27
ADNOTARE (în română, rusă și engleză).....	28

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei de cercetare. Tendința Republicii Moldova spre integrare în Uniunea Europeană, dezvoltarea businessului în condițiile economiei de piață și concurenței, la finele secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea, au avut ca urmare reorientarea priorităților în managementul întreprinderilor. Businessul contemporan simte nevoia adoptării unei viziuni clare asupra desfășurării activității în gestiunea eficientă a investițiilor. Investițiile, în cadrul unei economii naționale, constituie factorul necesar, fără participarea căruia procesul producției internaționale ar fi fost imposibil.

Practica aplicării managementului investițional la întreprinderile autohtone întâmpină probleme legate de insuficiența cunoștințelor în domeniile gestiunii și utilizării eficiente a investițiilor, fapt ce condiționează necesitatea unei cercetări mai aprofundate a naturii bazelor conceptuale, a principiilor managementului investițional, a factorilor care influențează realizarea efectivă a investițiilor și determinarea metodelor de elaborare a strategiilor investiționale în întreprinderile din Republica Moldova.

Gradul de studiere a temei investigate. Aspectele teoretice ale temei sunt expuse într-o serie de lucrări științifice ale savanților străini și autohtoni, și anume: S. Anderson, H. Baker, M. Bilaus, F. Fabozzi, F. Buhociu, L. Cistelean, V. Munteanu, Gh. Negoescu, C. Jones, I. Vasilescu, I. Românu, Fl. Staicu, D. Zaiț, H. Markovitz etc.

Problemele teoriei investiționale, ale managementului strategic, ale analizei și gestionării activității investiționale a întreprinderii sunt abordate în lucrările științifice ale specialiștilor străini, cum ar fi: T. Dückert, R. Strong, M. Davis. Teoria investițiilor, evoluând, a fost elaborată și finalizată de către asemenea savanți ca I. Fisher (aparitia teoriei investițiilor), H. Markovitz, W. Sharpe, R. Dobbins (formarea teoriei investiționale de portofoliu), R. Dobbins, H. Markovitz, F. Fabozzi (crearea și dezvoltarea teoriei portofoliului optim), iar atragerea investițiilor străine în economia țării a fost obiectivul principal de cercetare al savanților ucraineni și români, precum: Hîncu R., Cobzari L., Buruiană L., Bonciu F., Baranov A., Dinu M., Ciobu S., Denuța I. Cercetările în domeniul managementului investițional au fost realizate de savanții: M. Bilaus, R. Butănescu, I. Certan, V. Dumitrașcu. Cu toate acestea, în lucrările lor nu sunt suficient dezvăluite problemele de elaborare eficientă a strategiei investiționale la întreprindere.

În același timp, multe studii în domeniul managementului investițional, evaluării investițiilor și analizei proiectelor investiționale sunt mai mult teoretice și este insuficient definită aplicarea practică a tehnicilor elaborate de gestionarea activității investiționale active a întreprinderii. În acest context, s-a adeverit a fi foarte importantă cercetarea aprofundată a

activității investiționale a întreprinderii, identificarea factorilor influenței pozitive și negative și elaborarea algoritmului pentru crearea strategiei investiționale a întreprinderii.

Scopul lucrării constă în dezvoltarea abordărilor teoretico-aplicative, obținerea modalităților optime de eficientizare a managementului investițiilor și elaborarea strategiilor investiționale în cadrul întreprinderilor din Republica Moldova în vederea creșterii competitivității lor în dezvoltarea durabilă.

Pentru a atinge scopul cercetării s-au formulat următoarele obiective:

- Cercetarea conceptului de investiție în baza analizei evoluției teoriei investițiilor și a managementului investițional;
- Argumentarea și demonstrarea rolului activității investiționale ca factor de competitivitate a întreprinderii în perspectivă strategică;
- Analiza indicelui competitivității globale și dezvoltarea pieței financiare în Elveția și țările din regiunea de frontieră, Moldova-România-Ucraina în baza datelor Forumului Economic Mondial;
- Dezvoltarea și evaluarea direcțiilor strategice ale activității investiționale a întreprinderilor moldovenești și elvețiene și identificarea caracteristicilor lor;
- Evaluarea nivelului activității investiționale a întreprinderilor moldovenești și elvețiene și identificarea direcției de influență a factorilor asupra ei;
- Determinarea și dezvoltarea factorilor de evaluare ce influențează activitatea investițională a întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția;
- Identificarea și analiza problemelor cu care se confruntă întreprinderile în timpul realizării activității investiționale;
- Evaluarea strategiilor investiționale a întreprinderilor și identificarea factorilor de stimulare a activității investiționale a întreprinderilor; argumentarea nivelului la care strategiile investiționale determină competitivitatea întreprinderilor;
- Crearea unui algoritm de elaborare/actualizare a strategiei investiționale a întreprinderii prin intermediul tehnologiilor informaționale și argumentarea implementării la întreprinderile din Republica Moldova.

Ipoteza cercetării constă în presupunerea că utilizarea modelelor și metodelor managementului strategic în gestiunea investițională a întreprinderii conduce la sporirea activității investiționale și eficientizarea businessului în procesul dezvoltării durabile.

Metodologia de cercetare. La realizarea cercetării s-au utilizat analiza teoretică, statistico-economică și abordările: sistemică, procedurală, situațională. Baza teoretico-științifică o constituie actualele concepții ale savanților economiști autohtoni și străini asupra

managementului investițional, teoriile și concepțiile investiției, noile elaborări de strategii investiționale, principiile conducerii rezultative și eficiente.

Soluționarea problemei științifice importante – rezultatele cercetărilor teoretice și practice în domeniul managementului investițional au permis identificarea și formularea elementelor de bază ale strategiei investiționale a întreprinderii, fapt care a servit ca bază la elaborarea unui program pentru calculator. Eficiența metodei propuse este exprimată, în primul rând, prin elementele de structurare detaliată ale strategiei investiționale, ce include capacitatea evaluării nivelului activității investiționale, determinării direcțiilor activității investiționale, structurării portofoliului de investiții, avantajelor competitive ale întreprinderii etc.

Noutatea științifică și originalitatea științifică a lucrării constau în:

- Argumentarea unei abordări strategice în managementul investițional în scopul realizării eficienței maxime și a competitivității întreprinderii în contextul dezvoltării durabile;
- Îmbunătățirea metodologiilor de analiză a factorilor de influență asupra activității investiționale a întreprinderii;
- Argumentările conținutului termenilor „activitatea de investiție activă” și „activitatea de investiție pasivă” și concretizarea caracteristicilor lor specifice;
- Elaborarea unei metodologii privind identificarea problemelor activității investiționale și evaluarea strategiei investiționale a întreprinderii;
- Elaborarea algoritmului pentru crearea strategiei investiționale a întreprinderii prin intermediul tehnologiei informaționale.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a tezei. Cercetările efectuate în cadrul tezei de doctor dezvoltă aspectele teoretice de elaborare și implementare a unei strategii investiționale a întreprinderii moldovenești. În baza analizei comparative a conținutului managementului investițional al întreprinderilor elvețiene, efectuată în cadrul tezei, au fost identificate unele caracteristici, implementarea cărora, în întreprinderile moldovenești, va duce la creșterea eficienței strategiilor investiționale, va oferi conducătorilor acestor întreprinderi o autonomie maximă și posibilitatea elaborării lor. Autorul a propus un mecanism pentru identificarea factorilor de influență asupra activității investiționale a întreprinderilor și metode privind evaluarea nivelului activității investiționale a întreprinderii.

Rezultatele obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante: rezultatele cercetărilor teoretice și practice în domeniul managementului de investiții au făcut posibilă identificarea și formularea elementelor de bază ale strategiei de investiții la întreprindere, care a servit ca bază la elaborarea unui program pentru calculator. Metoda propusă va reduce costurile pentru elaborarea/actualizarea strategiei de investiții.

Implementarea rezultatelor științifice. Rezultatele studiului și metodologia propusă la elaborarea/actualizarea strategiei investiționale au fost implementate la întreprinderile Republicii Moldova.

Aprobarea rezultatelor cercetării. Concluziile și recomandările de bază, reflectate în lucrare, au fost prezentate, în total, în 15 lucrări, dintre care, 3 articole științifice, publicate în reviste științifice străine și naționale recenzate; 11 articole la conferințe științifico-practice internaționale și naționale și un program pentru calculator Strateg-Invest (Certificat de înregistrare la AGEPI: Seria - PC Nr. 5875 din 05.02.2018).

Cuvinte cheie: management investițional, activitate investițională, surse de finanțare a investițiilor, fond de investiții, strategie de investiții, program Strateg-Invest.

CONȚINUTUL TEZEI

În **Capitolul 1 „Fundamentele teoretico-metodologice privind investițiile și managementul investițional”** se analizează aspectele teoretice de bază, conceptele și modelele managementului investițional, sunt prezentate caracteristicile activității investiționale și este definit rolul ei ca un factor de competitivitate și dezvoltare pe termen lung a întreprinderii. De asemenea, este analizat indicele competitivității globale și dezvoltarea pieței financiare în Elveția și țările regiunii transfrontaliere.

Analiza surselor teoretice au evidențiat *dezvoltarea rapidă a teoriilor și abordărilor în domeniul managementului investițiilor*, atât la nivel mondial, național, cât și la nivel de întreprindere. Investițiile și managementul investițiilor sunt obiectele atenției savanților și cercetătorilor străini de renume, cum ar fi: A. Smith, D. Ricardo, J. Mill, E. Hecksher, B. Ohlin, R. Nurkse, I. Fisher, F. Machlup, R. Harrod, E. Domar, H. Minsky, C. Kindleberger, M. Porter, J. Dunning etc. Abordările tradiționale asupra conceptului de investiții pot fi divizate în două grupe: (1) *abordarea macroeconomică*, care explică mișcarea internațională a capitalului, și (2) *abordarea bazată pe teoria firmei*, care analizează activitățile corporației transnaționale.

Analiza aprofundată a teoriilor secolului nouăsprezece a demonstrat faptul că o contribuție remarcabilă în dezvoltarea *teoriei investițiilor la nivel macroeconomic (investiții străine)* a avut-o Ludwig von Mises, care a menționat că investițiile de capital străin, și anume capitalul britanic a jucat un rol crucial în dezvoltarea industriei moderne în multe țări europene și Statele Unite. Iar la dezvoltarea *teoriei investițiilor la nivel microeconomic* a adus o contribuție semnificativă Irvin Fișer, care a atras atenția la gestionarea investițiilor.

Analiza a permis *sistematizarea modelelor de gestiune a investițiilor și evidențierea elementelor definitorii ale conceptului de investiții*. Evaluarea teoriilor managementului contemporan al investițiilor a permis elaborarea opiniei proprii a autorului, și anume,

managementul investițional reprezintă gestionarea investițiilor și activității investiționale a întreprinderilor în vederea asigurării planificării, elaborării și aplicării eficiente a strategiei de investiții. Autorul a evidențiat funcțiile principale ale managementului investițional și a formulat funcțiile de bază ale managerului pentru gestionarea investițiilor.

Analiza activității de investiții a demonstrat că activitatea investițională a întreprinderilor trebuie tratată ca o unitate a două etape de bază: (1) *activitatea economică de plasare a mijloacelor financiare* și (2) *obținerea rezultatului economic din investiții*. Astfel, trebuie de combinat interesele investitorilor și beneficiarilor în cadrul riscului admisibil și veniturilor posibile. Activitatea investițională poate fi activă (*intensitatea investițională*) și pasivă. Autorul a identificat caracteristicile activității investiționale active și pasive ale întreprinderii (tabelul 1):

Tabelul 1. Caracteristicile activității investiționale active și pasive ale întreprinderii

Factorii	Activitatea investițională activă	Activitatea investițională pasivă
Valorificarea politicii investiționale a țării	monitorizarea permanentă a legislației	nu are loc
Nivelul de participare la formarea atractivității investiționale a regiunii	ridicat	scăzut
Dezvoltarea, implementarea și actualizarea periodică a strategiilor de investiții ale întreprinderilor	are loc	nu are loc
Scopul și percepția strategiilor de investiții	planificarea strategică și ghidul de acțiune	una dintre direcțiile de planificare
Creșterea dimensiunii întreprinderii, gama de produse și servicii, cota de piață în urma investițiilor	are loc în mod regulat	nu are loc
Elaborarea proiectelor investiționale și căutarea investitorilor	una dintre prioritățile managerului de investiții	nu are loc
Rezultatele financiare ale activității întreprinderilor sunt folosite în scopuri investiționale	are loc	nu are loc
Evaluarea riscurilor și veniturilor din investiții	în mod regulat	în cazul existenței proiectului
Dezvoltarea și diversificarea investițiilor reale și de portofoliu	are loc	nu are loc
Dezvoltarea politicii științifice și tehnice a întreprinderii	în mod regulat	în cazul existenței proiectului

Sursa: elaborat de autor

Analiza instrumentelor și mecanismelor managementului investițional în scopul atingerii eficienței activității investiționale a permis constatarea faptului că *strategiile investiționale asigură intensitatea investițională a întreprinderii* și sunt cele mai eficiente mecanisme de realizare a acestora. Autorul a ajuns la concluzia că *premisele investițiilor active pentru întreprinderile din Moldova sunt politica eficientă de investiții, strategiile investiționale, climatul investițional favorabil și atractivitatea investițională a obiectelor de investiții.*

În rezultatul evaluării factorilor macroeconomici și microeconomici care influențează activitatea investițională activă a întreprinderilor, *au fost identificate problemele cu care se confruntă întreprinderea în efectuarea activității investiționale*, și anume: asistența juridică în activitatea investițională; instabilitatea politică; politica de creditare, financiară și fiscală a statului; climatul investițional și atractivitatea investițională etc.

Analiza indicelui global de competitivitate (metoda FEM), dezvoltării pieței financiare elvețiene și a țărilor regiunii transfrontaliere Moldova-Ucraina-România a arătat că există *probleme cu care se confruntă țările în implementarea businessului și realizarea competitivității*: ineficiența birocrăției guvernamentale (Elveția), corupția, instabilitatea politică, ineficiența birocrăției guvernamentale (Moldova, Ucraina, România). Analizând dinamica competitivității țărilor din regiunea transfrontalieră, ar trebui remarcată tendința instabilă de schimbare a factorilor de competitivitate în 2018 comparativ cu perioada precedentă (tabelul 2).

Tabelul 2. Scorurile factorilor competitivității Elveției și țărilor regiunii transfrontaliere în anul 2018 în comparație cu perioada anterioară*

	Elveția	Moldova	Ucraina	România
Pilonul 1: Instituții	77,1 ▲	50,8 ▲	46,3 ▲	58,1 ▲
Pilonul 2: Infrastructură	93,3 ▲	65,0 ▲	70,1 ▲	71,2 ▲
Pilonul 3: Adoptarea TIC	77,0 ▲	61,7 ▲	51,0 ▲	67,1 ▲
Pilonul 4: Stabilitatea macroeconomică	99,4 ▲	71,6 ▲	55,9 ▲	89,2 ▲
Pilonul 5: Sănătate	99,8 ▲	72,7 ▲	72,0 ▲	79,8 ▲
Pilonul 6: Aptitudini	87,3 ▼	61,2 ▲	68,9 ▲	61,8 ▲
Pilonul 7: Piața produselor	66,8 ▼	55,7 ▲	55,3 ▲	57,3 ▲
Pilonul 8: Piața muncii	80,4 ▲	59,1 ▲	59,5 ▲	60,7 ▲
Pilonul 9: Sistemul financiar	89,4 ▼	45,6 ▲	48,7 ▲	51,9 ▲
Pilonul 10: Dimensiunea pieței	65,9 ▲	34,4 ▲	62,7 ▲	64,9 ▲
Pilonul 11: Dinamismul afacerilor	72,6 ▼	58,3 ▼	55,3 ▼	60,1 ▲
Pilonul 12: Capacitate de inovare	82,1 ▲	30,2 ▼	39,0 ▲	39,6 ▲

Sursa: [18, pp. 396-398, 479-481, 539-541, 575-577]

* Scorurile sunt pe o scară de la 0 la 100, unde 100 reprezintă situația optimă sau „frontiera”. Săgețile indică direcția schimbării punctajului față de precedenta ediție, dacă este disponibilă.

Analizând problemele cu care se confruntă țările în afaceri și realizarea competitivității, atât în Elveția, cât și în țările regiunii transfrontaliere, constatăm că ele au o influență semnificativă. Experții FEM au identificat problemele fundamentale în realizarea competitivității și au efectuat clasamentul lor. Potrivit sondajului efectuat de către experții FEM, elvețienii au remarcat trei probleme principale: ineficiența birocrăției guvernamentale, normele restrictive de muncă și complexitatea reglementării fiscale. În țările regiunii transfrontaliere au fost indicate:

corupția - principală problemă în Moldova și Ucraina, indicată de 20,1% și respectiv 16,6% respondenți. În România corupția ca problemă, conform evaluării respondenților, se află pe locul 5. Instabilitatea politică ca problemă în Republica Moldova este pe locul doi, în Ucraina pe locul 4, în timp ce în România pe locul 10. După cum se observă, problemele interne naționale apar în prim-plan și impactul crizelor financiare globale scade.

Cu toate acestea, fenomenele de criză sistemică în economia globală contribuie nu numai la actualizarea căilor practice de a găsi noi forme de dezvoltare economică, dar și la elaborarea lor teoretică și argumentativă. În acest sens, apare necesitatea tranziției economiilor naționale, inclusiv a celor din regiunea de frontieră, spre dezvoltarea concurenței pe baza investițiilor și inovării. În acest caz, nu posesia factorilor contribuie la creșterea competitivității, ci lipsa lor, contribuind la stimularea introducerii noilor tehnologii și tehnici. În același timp, crește numărul și complexitatea structurii instituțiilor științifice, organizarea infrastructurii și universităților, precum și apariția unor noi mecanisme de formare și perfecționare continuă, adaptate la necesitățile anumitor industrii. Astfel, țările regiunii de frontieră au o șansă reală de a îmbunătăți eficiența factorilor de formare a competitivității și de a îmbunătăți poziția lor în clasamentul competitivității globale.

În al doilea capitol, „Evaluarea activității investiționale în cadrul întreprinderilor naționale și internaționale”, este descrisă metodologia de analiză și evaluare a activității investiționale în baza întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția. S-a analizat climatul investițional al țărilor menționate și s-a identificat nivelul activității investiționale a întreprinderilor.

Analiza tendințelor de investiții ale întreprinderilor autohtone a demonstrat faptul că, în majoritatea cazurilor, *investițiile asigură înlocuirea mijloacelor de bază uzate ale întreprinderilor*. Principalul indicator al reproducerii resurselor de capital sunt investițiile brute ale întreprinderilor, care, în întreprinderile din Republica Moldova, au tendința de creștere. În prezent, *fluxurile investiționale în Republica Moldova sunt direcționate în activele materiale pe termen lung*, care în 2017 au constituit 23498,3 mln. lei. Cea mai mare pondere în totalul investițiilor în active materiale în anul 2017 o au imobilizările corporale - 97,7% [1].

Analiza a arătat că *investițiile brute în active materiale pe termen lung sunt dominate de sfera de construcții, transport și comunicații, comerț*. Totodată *declinul fluxului de investiții în active materiale pe termen lung a întreprinderilor se observă în așa sectoare ale economiei naționale ca: tranzacțiile imobiliare, învățământ, industrie extractivă*. 61% din totalul investițiilor brute în active materiale pe termen lung reprezintă investițiile brute ale întreprinderilor mici și mijlocii.

Analizând activitatea investițională a întreprinderilor și climatul investițional în Elveția, se poate constata că în țară *predomină un climat de investiții prietenesc*. Se observă creșterea valorii anuale de producție a economiei de afaceri, consumului privat, investiției în echipamente pentru fabricație, aparate, dispozitive. Elveția se poziționează pe locul șase ca investitor de investiții directe în străinătate. *Atractivitatea Elveției pentru companii este precizată de mediul economic liberal și politica economică orientată spre economia de piață*. Pentru Elveția sunt importante, de asemenea, aranjamentele privind liberalizarea investițiilor convenite în cadrul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. *Elveția se află pe locul trei din lume după mărimea rețelei de acorduri bilaterale de protecție a investițiilor*. Totodată, în Elveția, *nu există nici un sistem general de control al intrării investițiilor străine*. Climatul investițional al Elveției este foarte favorabil pentru investitorii străini.

În urma sistematizării informației au fost *evidențiate caracteristicile de administrare a investițiilor în întreprinderi*, care precizează elementele importante în gestionarea investițiilor. Analiza surselor teoretice și a literaturii de specialitate *au permis interpretarea noțiunii de „intensitate investițională”* astfel:

- Intensitatea investițională este o combinație a capacităților financiare proprii, a întreprinderii și a investițiilor fondurilor atrase dintr-o varietate de surse de finanțare;
- Intensitatea investițională este accelerarea activității investiționale, caracterizată de creșterea volumului de fonduri de investiții atrase și dinamica creșterii investițiilor în întreprindere;
- Intensitatea investițională îmbunătățește eficiența fondurilor investite prin accelerarea cifrei de afaceri a fondurilor;
- Intensitatea investițională se caracterizează prin prezența de proiecte investiționale la întreprindere și creșterea nivelului de fluxuri de investiții.

În scopul studierii intensității investiționale, s-a realizat o cercetare sociologică la întreprinderile din Republica Moldova și Elveția. Studiul a implicat 400 de respondenți de la 66 de întreprinderi: 34 întreprinderi din Republica Moldova și 32 întreprinderi din Elveția. În scopul cercetării activității investiționale a întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția, *a fost elaborată programa metodologică și a fost stabilit eșantionul pentru promovarea sondajului sociologic*. În selectarea eșantionului a fost utilizată metoda eșantionării probabilistice și anume, eșantionarea prin stratificare (sondaj aleator tipic). Au fost precizate abordările metodologice și a fost elaborată ancheta.

În urma analizei s-a formulat ipoteza cercetării, care constă în presupunerea că ***utilizarea modelelor și metodelor managementului strategic în gestiunea investițională a întreprinderii***

conduce la sporirea activității investiționale și eficientizarea businessului în procesul dezvoltării durabile.

Evaluarea nivelului activității investiționale a întreprinderilor, supuse anchetei, este prezentată în figura 1.

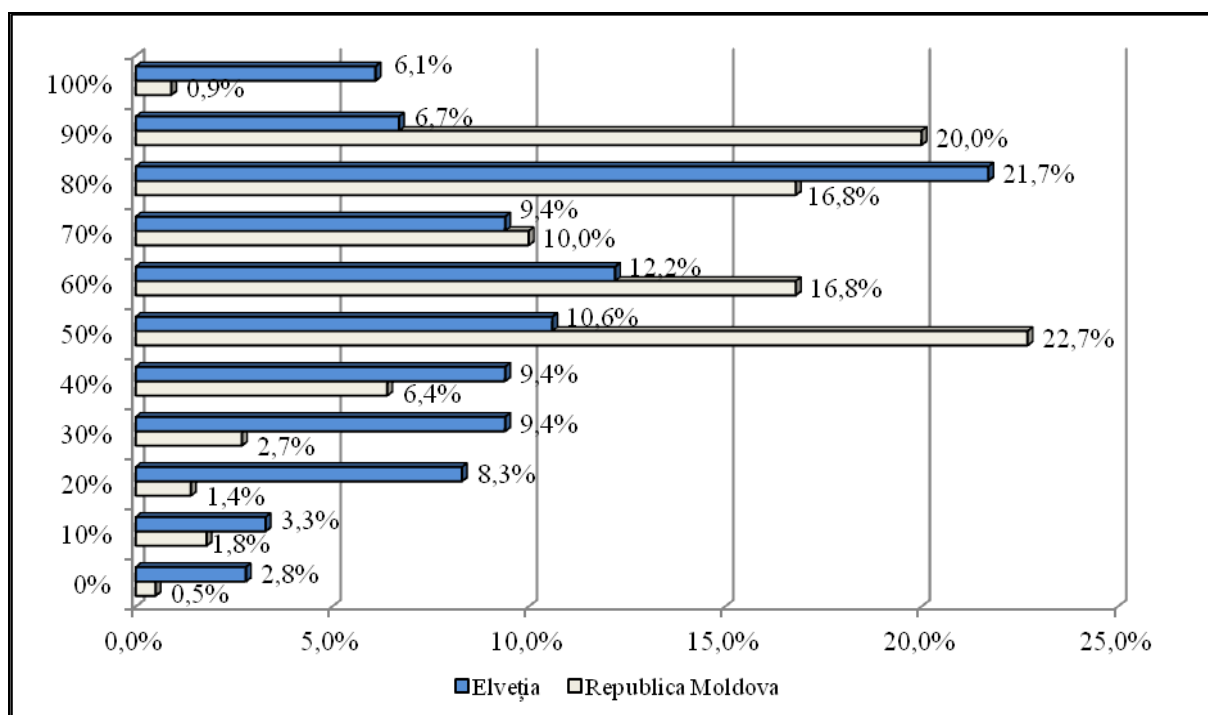

Fig. 1. Nivelul activității investiționale a întreprinderilor, supuse anchetei

Sursa: elaborată de autor în bază cercetărilor efectuate

Analiza nivelului activității investiționale a întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția a demonstrat că:

- Întreprinderile din Moldova și cele din Elveția au suficiente resurse proprii de finanțare a activităților de investiții. Principala sursă de finanțare a activității investiționale sunt fondurile proprii ale întreprinderilor;
- O pondere însemnată la întreprinderile din Republica Moldova ocupă sursele străine de finanțare a activității investiționale, în timp ce în întreprinderile din Elveția acest tip de sursă nu este des întâlnit. La întreprinderi se folosește acționarea ca metodă de mobilizare și atragere de fonduri;
- Ponderea majoră la întreprinderi o constituie investițiile în active reale, precum și investițiile în dezvoltarea capitalului uman al întreprinderii. Întreprinderile implementează reinvestirea prin deduceri de amortizare și prin profit;
- Angajații întreprinderilor din Moldova apreciază nivelul maxim al activității investiționale a întreprinderilor la 50% și 90%. Cea mai mare parte a respondenților de la întreprinderile elvețiene a indicat nivelul activității investiționale de 80%.

Analizând nivelul activității investiționale a întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția, putem concluziona că activitatea investițională a întreprinderilor este la un nivel destul de ridicat, dar există posibilități de a mări acest nivel. Principalele surse de finanțare ale activității investiționale în întreprinderi sunt propriile fonduri, obținute ca urmare a activității economice (profit) și cotelor de amortizare. Pentru întreprinderile din Moldova ponderea semnificativă o constituie investițiile străine. Principalele obiective ale investițiilor în întreprinderi ocupă activele reale, capitalul uman, investițiile în active nemateriale și investițiile de portofoliu.

În al treilea capitol, „Perfecționarea activității de investiții și elaborarea strategiilor investiționale în procesul dezvoltării durabile a întreprinderilor”, s-au identificat problemele și au fost analizați factorii care influențează activitatea investițională a întreprinderilor, a fost creat algoritmul de elaborare/actualizare a strategiilor investiționale și descris procesul dezvoltării activității investiționale a întreprinderilor folosind programul Strateg-Invest.

Activitatea investițională a întreprinderii este un mecanism important la realizarea competitivității și dezvoltarea businessului pe termen lung. Sunt clasificați factorii interni și externi care influențează activitatea investițională a întreprinderii. Analiza factorilor externi a demonstrat faptul că principalii factori care influențează activitatea investițională sunt politica și strategiile investiționale ale întreprinderii (fig. 2).

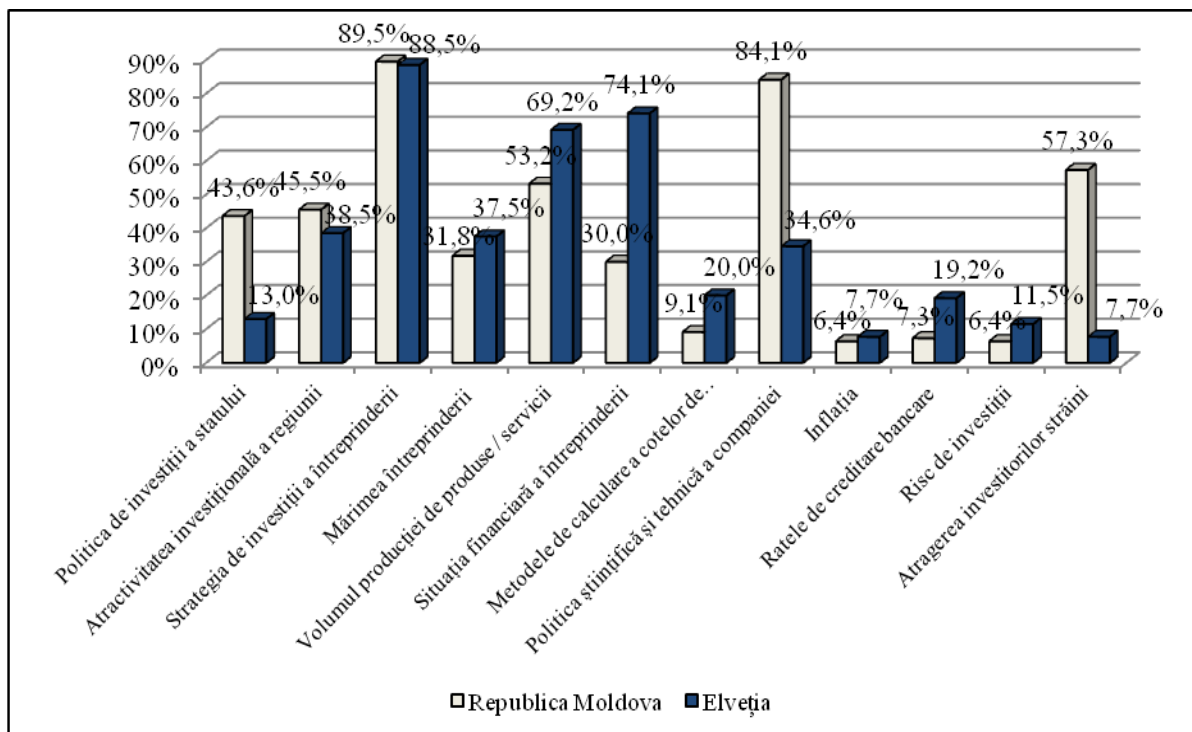

Fig. 2. Nivelul de influență pozitivă a factorilor asupra activității investiționale a întreprinderilor studiate

Sursa: elaborată de autor în bază cercetărilor efectuate

În opinia autorului, *strategia de investiții este considerată ca fiind unul dintre principalii factori ce asigură dezvoltarea eficientă a întreprinderii în conformitate cu strategia economică generală a întreprinderii.*

Cel mai mare impact pozitiv asupra activității investiționale a întreprinderilor din Moldova au astfel de factori, ca: strategia investițională a întreprinderii, politica științifică și tehnică a companiei și atragerea investitorilor străini. La întreprinderile elvețiene factorii cu cel mai mare impact pozitiv sunt: strategia investițională a întreprinderii, situația financiară a întreprinderii și volumul de producție. Cel mai mare impact negativ asupra activității investiționale atât la întreprinderile din Moldova, cât și la cele din Elveția au factorii: riscul de investiție, inflația și rata dobânzii bancare.

Majoritatea conducătorilor întreprinderilor elvețiene sunt de părere că, așa factori ca: atragerea investitorilor străini, politica de investiții a Statului, metodele de amortizare și alți factori *nu influențează activitatea investițională a întreprinderilor*. Ratingul factorilor care influențează activitatea investițională a întreprinderilor este prezentat în tabelul 3.

Tabelul 3. Ratingul factorilor care influențează activitatea investițională a întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția

	Republica Moldova			Elveția		
	influența pozitivă a factorului	influența negativă a factorului	nu influențează	influența pozitivă a factorului	influența negativă a factorului	nu influențează
Locul 1	Strategia de investiții a întreprinderii (89,5%)	Risc de investiții (84,1%)	Metodele de calculare a cotelor de amortizare (82,3%)	Strategia de investiții a întreprinderii (88,5%)	Risc de investiții (42,3%)	Atragerea investitorilor străini (80,8%)
Locul 2	Politica științifică și tehnică a companiei (84,1%)	Inflația (61,4%)	Mărimea întreprinderii (mică, medie, mare) (44,5%)	Situația financiară a întreprinderii (74,1%)	Ratele de creditare bancare (26,9%)	Politica de investiții a statului (78,3%)
Locul 3	Atragerea investitorilor străini (57,3%)	Ratele de creditare bancare (58,6%)	Situația financiară a întreprinderii (43,2%)	Volumul producției / servicii (69,2%)	Inflația (23,1%)	Metodele de calculare a cotelor de amortizare (76,0%)
Locul 4	Volumul producției / servicii (53,2%)	Situația financiară a întreprinderii (26,8%)	Atragerea investitorilor străini (40,5%)	Atractivitatea investițională a regiunii (38,5%)	Mărimea întreprinderii (mică, medie, mare) (12,5%)	Inflația (69,2%)
Locul 5	Atractivitatea investițională a regiunii (45,5%)	Mărimea întreprinderii (mică, medie, mare) (23,6%)	Politica de investiții a statului (35,9%)	Volumul producției / servicii (37,5%)	Atractivitatea investițională a regiunii (11,5%)	Politica științifică și tehnică a companiei (61,5%)

Sursa: elaborat de autor în bază cercetărilor efectuate

Rolul principal în activitatea investițională îi aparține factorului uman și priorităților activităților întreprinderii, adică nivelul activității investiționale depinde de interesul conducătorului și al strategiilor investiționale ale întreprinderii, care, în cele din urmă, definesc structura și direcția fluxurilor de investiții.

Conform tab. 3, influența aceluiași factor are un impact pozitiv asupra unor întreprinderi și un impact negativ asupra altor întreprinderi sau nu influențează deloc unele întreprinderi. Astfel, strategiile investiționale au un efect pozitiv atât asupra întreprinderilor din Moldova, cât și a celor din Elveția, acest fapt vorbește despre o autonomie maximă a întreprinderilor în luarea deciziilor de investiții. Un astfel de factor ca riscul de investiție are un impact negativ. Acest lucru presupune că managerii întreprinderilor, efectuând investiții din propriile surse, de regulă, din profit și cota de amortizare, nu acceptă investiții speculative care prevăd un grad ridicat de risc. Dinamica de creștere a influenței se observă practic la toți factorii, la unii într-o măsură mai mare, la alții mai mică. Se observă mărirea dependenței intensității investiționale de creșterea influenței factorilor mediului extern și intern al întreprinderilor. Studiul a demonstrat că, la unele întreprinderi această dependență este foarte mare și cea mai mică schimbare a mediului extern provoacă schimbări în strategiile de investiții ale întreprinderilor. Reducerea influenței factorilor este observată la unele întreprinderi mari, care sunt în stare de a ignora schimbările mediului investițional. Adică, *dinamica influenței factorilor asupra intensității investiționale a întreprinderii sau are tendința de creștere a influenței, sau rămâne fără modificări.*

Influența pozitivă a factorilor și creșterea influenței factorilor asupra intensității investiționale a întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția: (1) pentru întreprinderile din Republica Moldova - strategiile investiționale ale întreprinderii și politica științifico-tehnică a întreprinderii; (2) pentru întreprinderile din Elveția - strategiile investiționale ale întreprinderii și volumul de producție și servicii.

Studiile au arătat că atât întreprinderile din Republica Moldova, cât și din Elveția se confruntă cu probleme în realizarea activității investiționale, într-o măsură mai mare sau mai mică (fig. 3).

După cum observăm, și într-o țară. și în alta, în prim-plan ies strategiile investiționale ale întreprinderilor care, de fapt, formează activitățile investiționale ale acestora și, în același timp, sunt principalul factor pozitiv al intensității investiționale a întreprinderilor.

O problemă semnificativă pentru întreprinderile din Moldova, care efectuează activități de investiții, este instabilitatea politică. Întreprinderile elvețiene nu se confruntă cu o astfel de problemă. Asistența juridică în activitatea investițională este, de asemenea, o problemă importantă pentru întreprinderile din Moldova, pentru întreprinderile elvețiene această problemă este foarte mică.

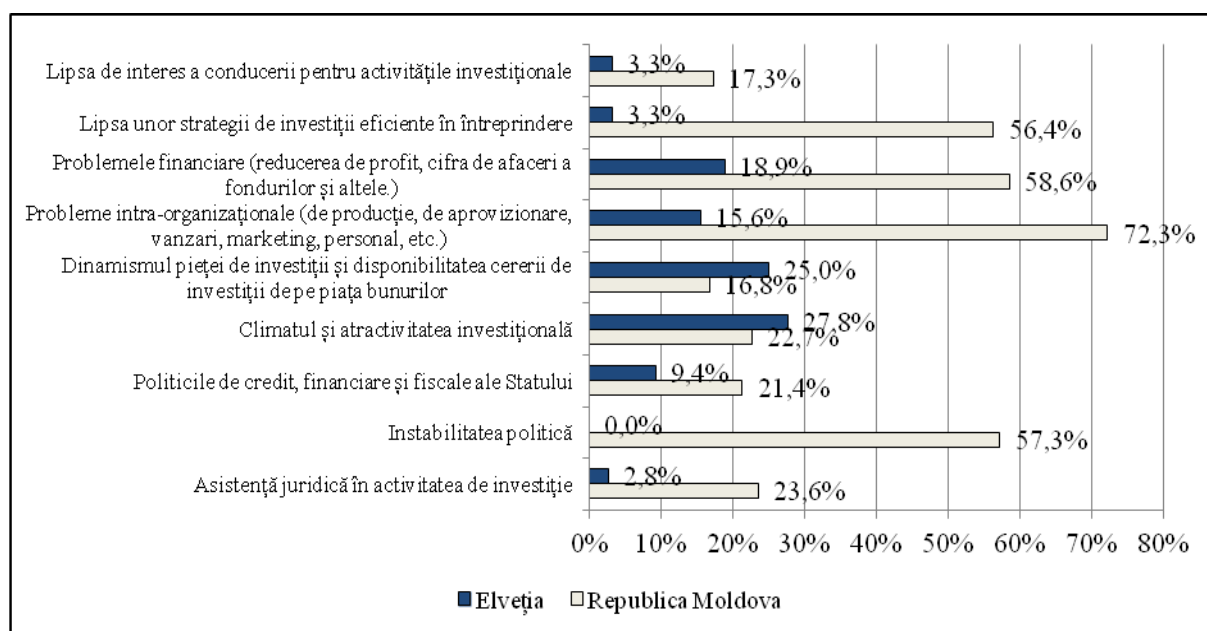

Fig. 3. Probleme cu care se confruntă întreprinderile în implementarea activităților de investiții

Sursa: elaborată de autor în bază cercetărilor efectuate

Cu toate acestea, conducătorii unor întreprinderi nu sunt interesați în realizarea activității investiționale și consideră investițiile ca fiind o sursă secundară de finanțare. În plus, acest factor este mai des indicat de către conducătorii întreprinderilor din Moldova, decât de către conducătorii întreprinderilor elvețiene.

Pentru elaborarea unei strategii de investiții eficiente, e necesar de a identifica factorii care pot stimula activitatea de investiții a întreprinderii. Studiul a arătat că activitatea investițională a întreprinderilor din Republica Moldova este stimulată pozitiv de factorul extern – progresul tehnico-științific, iar întreprinderile elvețiene sunt stimulate de factorul intern – inovația și implementarea de noi produse/servicii. Rezultatele acestui studiu arată că majoritatea factorilor menționați stimulează activitatea de investiții la întreprinderile din Moldova și Elveția (fig. 4).

Conform fig. 4, activitatea investițională la întreprinderile din Moldova este mult stimulată de factorul exterior – progresul științifico-tehnic, iar la întreprinderile elvețiene de factorul intern – inovare și introducerea de noi produse/servicii. Deci, anume acești doi factori stimulează, în mare măsură, activitatea de investiții și determină conținutul strategiei investiționale a întreprinderii. Și, dacă întreprinderile din Moldova, în cazul stimulării activității investiționale, sunt puternic dependente de factorii externi, atunci întreprinderile elvețiene – de factorii interni. În acest sens, al doilea grup de factori de o însemnătate mare, care stimulează activitatea investițională a întreprinderilor din Moldova, sunt factorii macroeconomici: reducerea ratei bancare de creditare și reducerea inflației, reducerea riscului de investiții.

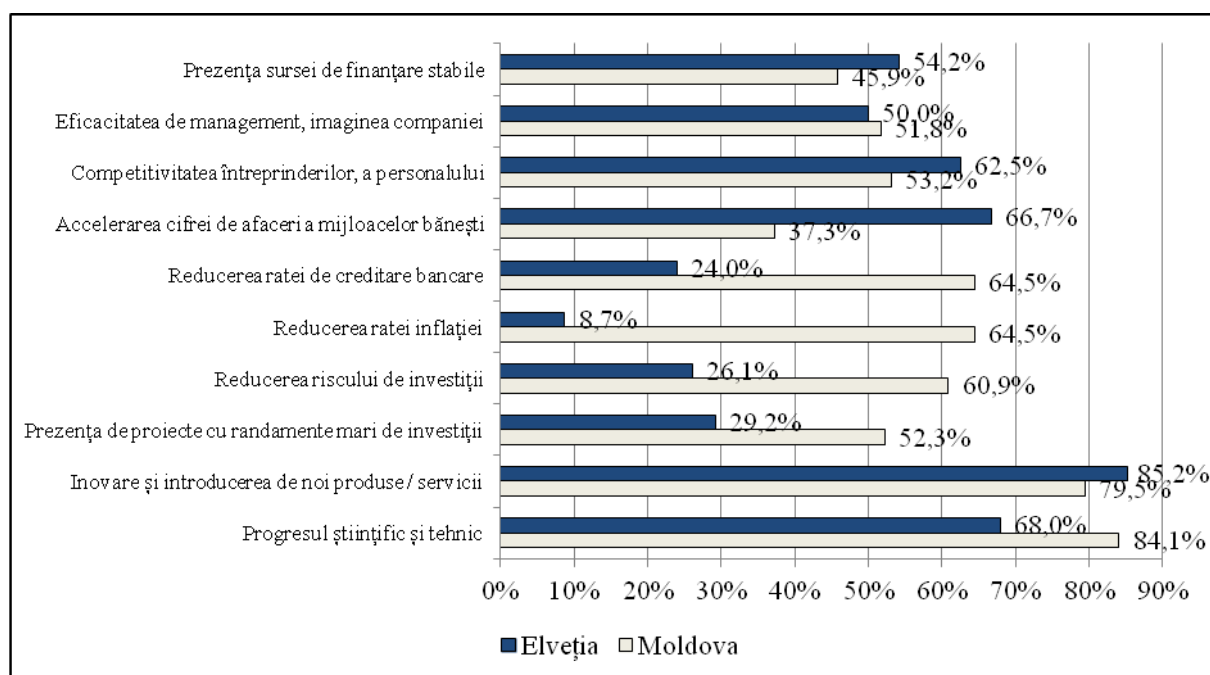

Fig. 4. Factorii care stimulează activitatea de investiții la întreprinderile din Moldova și Elveția

Sursa: elaborată de autor în bază cercetărilor efectuate

Respondenții de la întreprinderile elvețiene au menționat: accelerarea cifrei de afaceri, competitivitatea întreprinderii și a personalului, prezența surselor stabile de finanțare. Iar ce privește factorii, cum ar fi reducerea ratei bancare de creditare și reducerea inflației, respondenții majorității întreprinderilor din Elveția au indicat că ei nu sunt factori stimulatori. În același timp, respondenții întreprinderilor din Moldova sunt de aceeași părere cu respondenții întreprinderilor din Elveția, că eficacitatea managementului și imaginea întreprinderii, de asemenea, stimulează pozitiv activitatea investițională.

Studiile au arătat că strategiile de investiții determină competitivitatea afacerii pe termen lung și eficacitatea dezvoltării economice a întreprinderii (fig. 5).

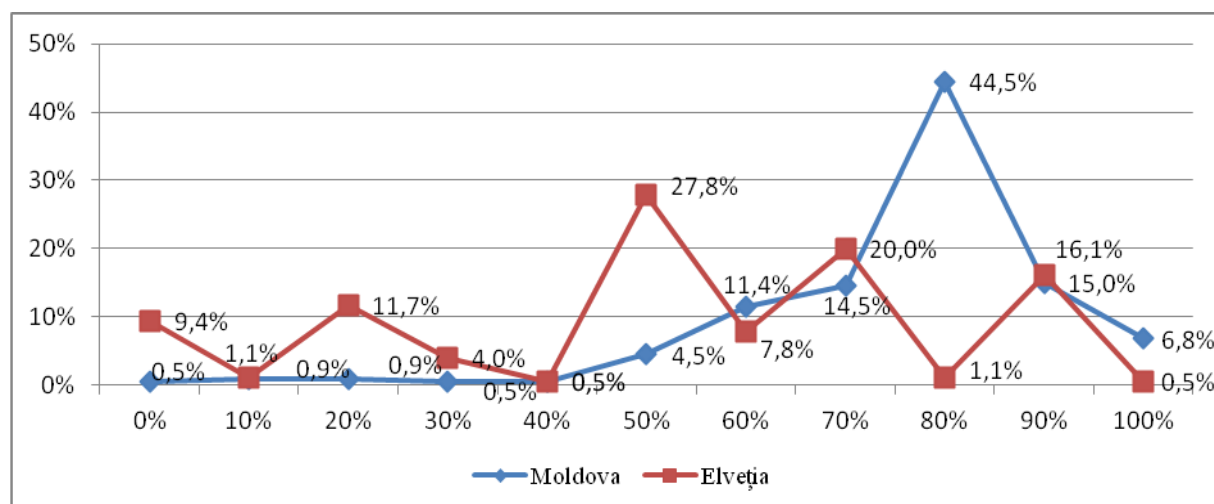

Fig. 5. Gradul în care strategiile de investiții determină competitivitatea întreprinderilor și a personalului

Sursa: elaborată de autor în bază cercetărilor efectuate

Strategiile de investiții, implementate la întreprinderile din Moldova, determină competitivitatea întreprinderilor și a personalului la 80%, iar întreprinderile elvețiene în intervalul de la 20% la 90%. Conducătorii majorității întreprinderilor, cred că strategiile de investiții determină competitivitatea întreprinderilor la 50%. Elvețienii, posedând strategiile investiționale în proporție de 96,7%, acordă acestora un rol relativ minor în competitivitatea întreprinderilor, doar 1,1% de respondenți anunță impactul strategiilor investiționale asupra competitivității întreprinderilor la nivel de 80%, pe când majoritatea, 27,8% de respondenți, indică impactul strategiilor investiționale asupra competitivității întreprinderilor la nivel de 50%. Conducătorii întreprinderilor din Republica Moldova, care nu posedă strategii de investiții, atribuie un impact de 80%. Acest fapt se datorează nivelului înalt de competitivitate a întreprinderilor Elveției pe plan mondial (conform datelor Forumului economic mondial, deja 8 ani la rând, Elveția ocupă locul 1 în ratingul țărilor după competitivitatea națională) și nivelul dezvoltat al economiei naționale. Printre altele, Elveția nu depinde de investiții străine și conducătorii întreprinderilor au libertate deplină în activitatea sa, inclusiv, activitate investițională. Pe când moldovenii, în activitatea întreprinderilor, inclusiv investițională, în mare măsură, depind de investițiile străine, în care investitorii vor să vadă beneficiul de la investițiile depuse, ce presupun elaborarea unui plan strategic al întreprinderii. Evident, că investitorii vor finanța acele întreprinderi în care competitivitatea va fi mai înaltă. Reieșind din cele expuse, moldovenii atribuie un rol semnificativ strategiilor investiționale, iar elvețienii, invers, nu atrag atenție mare strategiilor de investiții la formarea competitivității întreprinderilor.

Proiectele de investiții implementate în Moldova îmbunătățesc starea fizică și morală a materialelor active pe termen lung, inclusiv a echipamentelor și liniilor tehnologice de producție, astfel crescând calitatea și competitivitatea produsului, însă pentru întreținerea echipamentului este necesară perfecționarea personalului, ce duce la creșterea calității profesionale și a competitivității lui. Studiile efectuate au arătat, că pentru întreprinderile moldovenești, în condițiile dezvoltării durabile, există o necesitate obiectivă pentru elaborarea sau actualizarea strategiilor de investiții existente. Este evident faptul, că fiecare întreprindere are o direcție individuală a activității investiționale, adoptată de conducere, în funcție de strategia globală de dezvoltare a mediului de afacere.

Elaborarea strategiei activității investiționale a întreprinderii se bazează pe portofoliul de proiecte investiționale posibile și, după cum au arătat studiile, sunt finanțate, în general, din surse proprii (71,4 % de respondenți din întreprinderile moldovenești și 91,6 % de respondenți din întreprinderile elvețiene). Astfel, activitatea de investiții se efectuează în conformitate cu planul strategic, care include toate proiectele ce îndeplinesc cerințele de rentabilitate și risc în cadrul volumului de finanțare preconizat. Toate sursele de finanțare posibile formează Fondul de

plasament al întreprinderii. Algoritmul pentru selectarea resurselor investiționale ale întreprinderii, în conformitate cu volumul prescris de investiții și formarea Fondului de investiții al întreprinderii arată astfel (fig. 6).

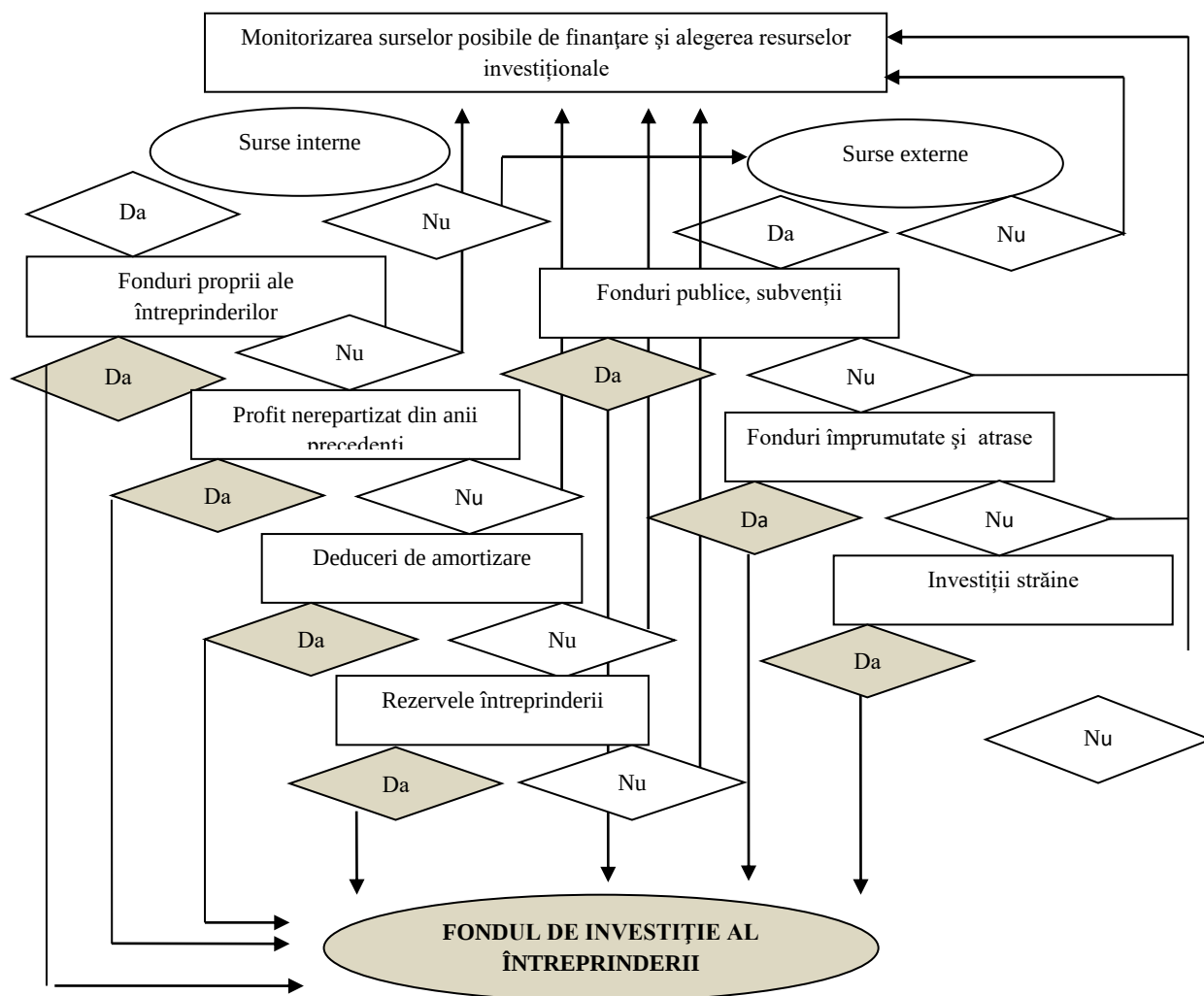

Fig. 6. Algoritmul alegerii resurselor investiționale și constituirea Fondului de investiție al întreprinderii

Sursa: elaborată de autor

Cu toate acestea, la elaborarea strategiei de investiții ar trebui să fie luate următoarele decizii: (1) investiții, direcționate spre extinderea și actualizarea bazei materiale a întreprinderii; (2) investiții pentru achiziționarea de active financiare; (3) investiții pentru achiziționarea de active necorporale; (4) investiții pentru dezvoltarea capitalului uman al întreprinderii. Studiile au arătat că anume spre aceste obiecte de investiții este distribuit Fondul de investiții atât la întreprinderile moldovenești, cât și la întreprinderile elvețiene. În plus, ponderea cea mai mare o dețin investițiile în active reale, respectiv, 97,7% și 75,0%, precum și investițiile în capitalul uman al întreprinderii, respectiv 41,8% și 46,7%.

În procesul de elaborare a planului strategic de investiție este necesar de a determina nu numai influența factorilor asupra activității investiționale a întreprinderii, ci și de a demonstra

eficiența acestor investiții. Pentru aceasta, efectuând calculele matematice ale eficienței investiționale, în opinia noastră, este necesar să fie respectate câteva reguli:

- Înainte de a lua decizia de a investi este foarte important de a identifica problema, care va fi rezolvată în urma efectuării acesteia. În majoritatea cazurilor, există mai multe modalități pentru a atinge obiectivele de investiție și este foarte important de a determina cea mai bună cale de la începutul planificării.

- Majoritatea investițiilor nu sunt dependente unele de altele. Aceasta înseamnă că alegerea unei investiții nu împiedică alegerea alteia. Cu toate acestea, există circumstanțe în care proiectele investiționale concurează între ele în atingerea obiectivelor, de exemplu, în cazul în care există două moduri posibile pentru a rezolva aceeași problemă. Aceste proiecte de investiție sunt numite proiecte exclusive (care se exclud reciproc). Un alt tip de investiție se referă la costurile succesive, efectuate adițional la investiția inițială. Orice investiție în clădiri și echipamente, de obicei, implică costuri suplimentare viitoare pentru a fi menținute în stare de funcționare, îmbunătățire și înlocuire parțială în următorii ani. Aceste costuri viitoare ar trebui luate în considerare la prima etapă de luare a unei decizii.

- Succesul investițiilor pe termen lung depinde în totalitate de evenimentele viitoare și incertitudinea lor. Nu este suficient să se presupună că experiența din trecut și condițiile vor rămâne neschimbate și vor fi aplicate la proiectul nou. Aici poate ajuta o analiză atentă a schimbărilor anumitor variabile, cum ar fi: volumul vânzărilor, prețurilor și costurilor materiilor prime ș.a.m.d. O astfel de analiză ajută la restrângerea gamei de erori pe viitor.

- Procesul de investiție este întotdeauna asociat cu risc și cu cât mai lung este termenul de implementare și de amortizare a proiectului, cu atât el este mai riscant. În acest sens, la luarea deciziei, este necesar să se ia în considerare factorul timp. Nu este nevoie de o dovadă, când spunem că un leu câștigat astăzi costă mai scump decât un leu câștigat un an mai târziu. Pentru a evalua mai corect viitoarele venituri din activități investiționale, e nevoie de o metodă de transfer a valorilor relative ale viitoarelor fluxuri în valorile de azi. Pentru un astfel de transfer, în analiza economică, există metode matematice speciale, care determină veniturile viitoare, ținându-se cont de factorul timp: metoda de capitalizare și metoda de actualizare.

În condițiile europene de dezvoltare a businessului, o importanță deosebită pentru întreprinderile moldovenești o are stimularea activității investiționale și schimbarea ei din stare pasivă în activă. Studiile au arătat că activitatea investițională a întreprinderilor moldovenești este stimulată, în mare măsură, de factorul exterior, și anume de progresul științific și tehnic, iar întreprinderile elvețiene, de factorul intern, și anume de inovare și introducerea de noi produse/servicii. Adică, anume acești doi factori stimulează cel mai mult activitatea investițională și determină conținutul strategiei investiționale a întreprinderilor. După importanță,

al doilea grup de factori care stimulează activitatea investițională a întreprinderilor moldovenești, sunt factorii macroeconomici: reducerea ratei bancare și a inflației, reducerea riscului de investiție.

Este dovedit faptul, că strategiile investiționale, implementate la întreprinderile moldovenești, determină competitivitatea întreprinderii și a personalului la 80%. În consecință, din punct de vedere strategic este recomandabil să fie dezvoltate strategiile investiționale ale întreprinderilor. Dezvoltarea unei strategii poate fi:

- intensivă, implică o transformare calitativă a strategiei investiționale, procesul este mai lent, dar de lungă durată, se utilizează mecanismele interne.
- extensivă, prevede o dezvoltare lărgită a strategiei investiționale prin indicatori cantitativi, de obicei, se produce rapid și rapid se epuizează, are nevoie de injecții regulate de capital.

Reieșind din cele expuse anterior, formarea strategiei investiționale va include o serie de etape comune pentru toate întreprinderile:

1. Determinarea perioadei de formare a strategiei investiționale a întreprinderii. În condițiile economiei de dezvoltare instabilă, această perioadă nu depășește 3-5 ani (10-15 ani în țările dezvoltate).

2. Elaborarea sistemului de obiective ale activității investiționale. Sistemul de obiective rezultă din strategia generală de dezvoltare economică și de producție a întreprinderii și din faza ciclului de viață. Decizia definitivă aparține proprietarilor sau acționarilor întreprinderii.

3. Elaborarea modalităților și mecanismelor eficiente pentru punerea în aplicare a obiectivelor strategiei investiționale, care include:

- elaborarea direcțiilor strategice ale activității întreprinderii;
- elaborarea strategiei de formare a resurselor investiționale;
- evaluarea influenței factorilor asupra activității investiționale a întreprinderii;
- soluționarea problemelor cu care se confruntă întreprinderea atunci când efectuează activități de investiție;
- stimularea activității investiționale și activizarea acesteia.

4. Concretizarea strategiei investiționale pentru perioadele de realizare implică stabilirea succesiunii și termenului pentru atingerea anumitor scopuri și rezolvarea sarcinilor. În același timp:

- sincronizarea externă implică coordonarea strategiei investiționale, strategiei de dezvoltare a întreprinderii și a conjuncturii pieței investiționale;

- sincronizarea internă prevede realizarea anumitor direcții de investiție în corespundere cu resurse investiționale ale întreprinderii;

5. Evaluarea strategiei investiționale, care se realizează pe baza sistemului de criterii elaborat.

Condiția obligatorie de analiză a eficienței strategiei investiționale constă în sistemul ei de evaluare. Pentru aceasta, de regulă, managementul întreprinderii elaborează criterii de evaluare și caracteristicile lor de bază.

Astfel, considerăm că procesul de formare a planului strategic al activității investiționale este un fenomen complex cu o structură etajată. Pentru o bună înțelegere a proceselor care au loc în interiorul acestui fenomen, a fost nevoie de a stimula modele obținute prin cercetare și, în baza lor, am elaborat un model pentru adoptarea și implementarea deciziei investiționale care poate fi aplicat la întreprinderile moldovenești. Prin urmare, pentru a modela procesul decizional în elaborarea planului strategic al activității investiționale a întreprinderilor, poate fi folosit modelul de imitare, care combină metode matematice și informale, adică metode stricte a modelelor formalizate cu aprecierile experților.

Elaborarea strategiei investiționale permite evaluarea influenței diferitor factori ai mediului de investiție asupra rezultatelor activității investiționale, analiza diferitor opțiuni de plasament luând în calcul gama largă de indicatori și argumentarea alegerii, care ar asigura dezvoltarea strategică a întreprinderii în mediul competitiv în condițiile integrării europene.

În baza rezultatelor cercetării a fost elaborat algoritmul actualizării Strategiei investiționale a întreprinderii. Algoritmul a devenit drept bază pentru elaborarea programului computerizat „Strateg-Invest”, care permite dezvoltarea activității de investiții în cadrul întreprinderilor utilizând tehnologiile informaționale.

Descrierea formalizată a procesului de modelare a strategiei investiționale a întreprinderii cu ajutorul programului „Strateg-Invest”

Descrierea programului: programul pentru calculator „Strateg-Invest” este destinat pentru elaborarea/actualizarea strategiei investiționale a întreprinderii, oferă o descriere detaliată și evidența activității investiționale a întreprinderii cu formularea obiectivelor activității investiționale, indicarea surselor de investiții și monitorizarea formării fondului de investiții, identificarea și evaluarea problemelor activității investiționale, evidența influenței pozitive și negative a factorilor mediului intern și extern asupra activității investiționale (activă sau pasivă), evaluarea nivelului activității investiționale (activitatea sau pasivitatea), monitorizarea proiectelor investiționale, prognosticul activității investiționale a întreprinderii în perspectivă.

Posibilitățile funcționale ale programului: Programul se bazează pe metodologia elaborării strategiei clasice de specializare pentru strategii de investiție, cu elemente necesare,

descrise și studiate în cadrul lucrării de față. Programul este un instrument de planificare strategică universală, de monitorizare și prognoză a activității investiționale a întreprinderii.

Caracteristicile tehnice ale programului: Programul este scris în limbile de programare PHP, Javascript, HTML, CSS și rulează în Windows. Pentru suportul tehnic sunt necesare cerințe minime - 100 MHz CPU, 16 Mb RAM, memorie și 20 MB de spațiu liber pe disc. Programul este de încredere, protejat de o cheie electronică de utilizare neautorizată și copiere.

Principalele opțiuni ale strategiei investiționale, prevăzute de program: în procesul de modelare sunt prevăzute două opțiuni, prima are ca scop elaborarea noii strategii, iar a doua - actualizarea strategiei existente în întreprindere. În programul propus, procesul de elaborare sau actualizare a strategiei investiționale implică 5 etape, care sunt legate într-un mod logic între ele și care caracterizează activitatea investițională a întreprinderii (fig. 7).

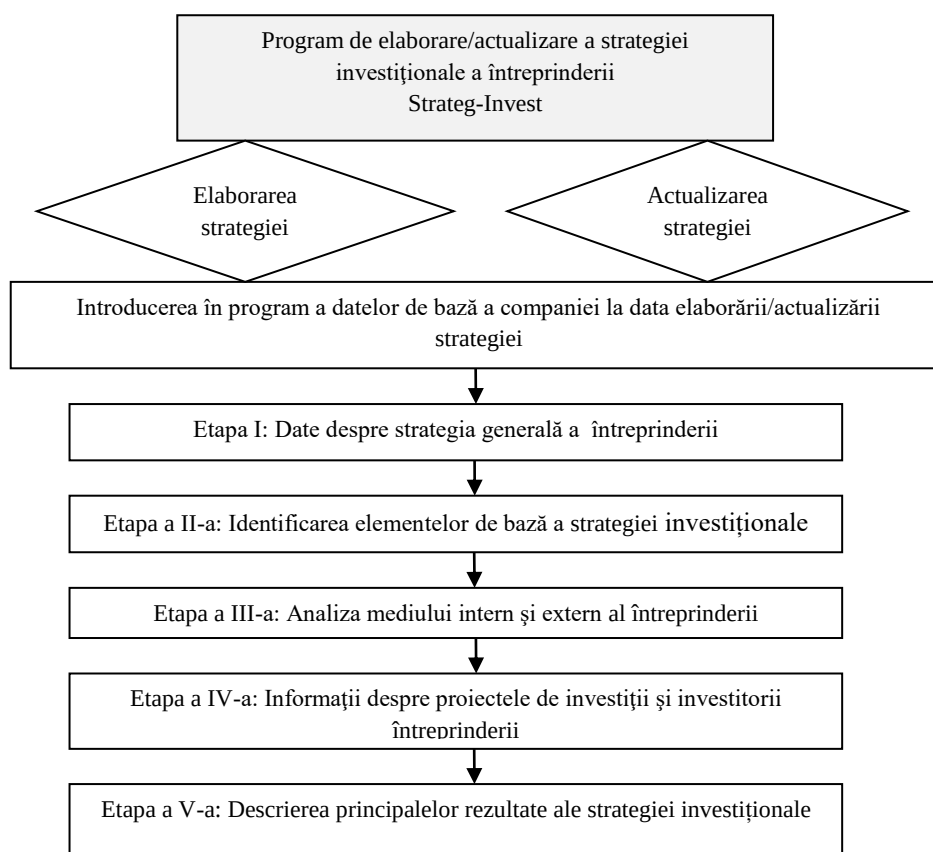

Fig. 7. Etapele de bază ale elaborării strategiei investiționale

Sursa: elaborată de autor

Programul „Strateg-Invest” este înregistrat la AGEPI (certificat de înregistrare Seria - PC Nr. 5875 din 05.02.2018), site-ul programei „Strateg-Invest” este prezentat în figura 8.

Etapele de elaborare/actualizare a strategiei investiționale includ:

(1) definirea misiunii, scopurilor și obiectivelor activității investiționale, adoptarea nivelului: activitatea investițională activă sau activitatea investițională pasivă; determinarea cuantumului total al Fondului de investiții, precum și planul de reprovizionare și utilizare a lui

în timpul implementării strategiei investiționale (cu descrierea veniturilor și cheltuielilor Fondului de investiții);

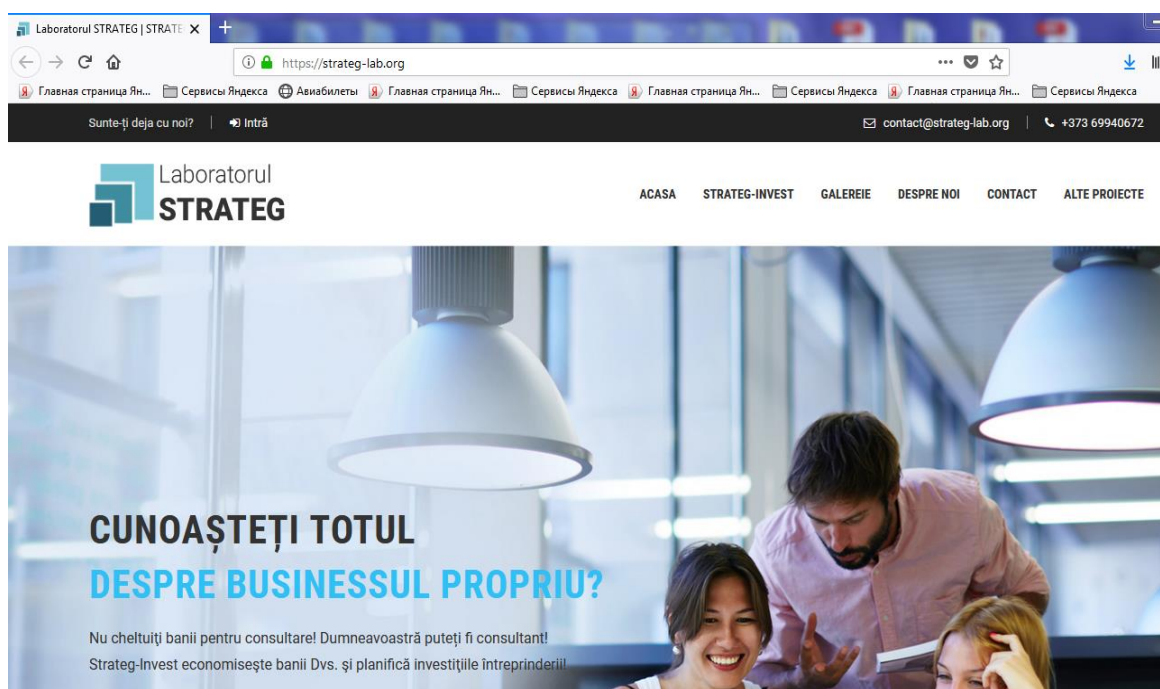

Fig. 8. Site-ul programei „Strateg-Invest”

Sursa: elaborată de autor

(2) planificarea tipurilor și ponderea investițiilor planificate: reale, de portofoliu, investiții în active nemateriale, investiții în capitalul uman;

(3) identificarea surselor de finanțare (proprie, împrumutate, de stat etc.) pentru fiecare tip de investiție împreună cu indicarea ponderii mijloacelor bănești, alocate din fondul de investiții al întreprinderii; calculul indicatorilor;

(4) evaluarea nivelului activității investiționale active a întreprinderii, în ultimii 5 ani, pe o scară de la 0 la 100 %, cu indicarea criteriilor care determină activitatea investițională activă și pasivă a întreprinderii; calculul indicatorilor;

(5) analiza climatului investițional al țării, industriei, regiunii, factorii priorităților investiționale și avantajelor competitive ale întreprinderii, SWOT – analiza activității operaționale și financiare a întreprinderii;

(6) identificarea și determinarea direcției de influență a factorilor mediului extern asupra activității investiționale a întreprinderii (la momentul de elaborare a strategiei);

(7) identificarea problemelor existente și premisele problemelor ulterioare care pot apărea în timpul efectuării activității investiționale a unei anumite întreprinderi; calculul indicatorilor;

(8) elaborarea, selecția și analiza proiectelor investiționale, alegerea alternativelor în vederea unui nivel acceptabil de rentabilitate și risc; descrierea și contabilizarea proiectelor acceptate pentru implementare, planificarea implementării proiectelor în viitor; calculul indicatorilor;

(9) identificarea factorilor de stimulare a activității investiționale la întreprindere, luarea în calcul a necesității de specialiști, selecția criteriilor de formare a culturii investiționale în cadrul întreprinderii.

Lista clienților care au utilizat programul este prezentată în figura 9.

Întreprindere	Login	Nume	Nr. telefon	Email	Strategii	Înregistrat	Valabil	Status	Acțiuni
A&G MOTORS SRL	mihaliiov.andrei	Andrei Mihaliiov	079383743	a-gmotors@mail.ru	0	16.05.2018	31.08.2018		
ADR Nord	cojocaru.inga	Cojocaru Inga	069561384	cojocaru.inga@gmail.com	0	29.03.2018	30.05.2018		
Barza Alba	iagubov.ana	Iagubov Ana	+373 69015171	yagubova.97@mail.ru	2	25.03.2018	30.05.2018		
BC Mobiasbanca SA	lesan.cristina	Cristina Leșan	076769677	cristina_lesan@mail.ru	1	30.04.2018	30.05.2018		

Fig. 9. Lista clienților programului „Strateg-Invest”

Sursa: elaborată de autor

Printre sursele efectului economic în urma implementării și utilizării programului, care susține procesul de modelare a strategiei investiționale, pot fi distinse:

- 1) reducerea duratei de efectuare a contabilizării de modelare a strategiei investiționale;
- 2) reducerea cheltuielilor în baza efectuării procesului de modelare;
- 3) scăderea influenței factorului uman și reducerea numărului de greșeli în timpul implementării procesului;
- 4) planificarea mai exactă a timpului și a resurselor necesare pentru modelarea strategiei.

Implementarea programului de modelare a strategiei investiționale oferă întreprinderii posibilitatea de a obține o strategie investițională de încredere, calitativă și elaborată la timp, care influențează favorabil asupra activității întreprinderii. Astfel, elaborarea strategiei investiționale a întreprinderii permite utilizarea rațională a resurselor investiționale, fapt care, desigur, duce la creșterea eficienței activității ei.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Rezultatele cercetărilor teoretice și practice în domeniul managementului de investiții au făcut posibilă soluționarea problemei științifice importante, argumentarea unei abordări strategice în managementul investițional, identificarea și formularea elementelor de bază ale strategiei de investiții la întreprindere, care a servit ca bază la elaborarea unui program pentru

calculator. Eficacitatea metodei propuse este exprimată, în primul rând, prin structurarea detaliată a elementelor strategiei investiționale, care include capacitatea de a evalua nivelul activității investiționale, a determina direcțiile activității investiționale, a structura portofoliul de investiții, avantajele competitive ale întreprinderii etc. Metoda propusă va reduce costurile pentru elaborarea/actualizarea strategiei de investiții.

Studiile teoretice și practice, efectuate de către autorul lucrării, precum și rezultatele obținute, au permis formularea următoarelor concluzii generale:

1. O generalizare a abordărilor, teoriilor și conceptelor teoretice ale managementului investițiilor a făcut posibilă evidențierea etapelor de evoluție și a stabilit interesul și relevanța crescândă a studiului activității de investiții ca principala cale de promovare a progresului tehnic al întreprinderii. Analiza surselor teoretice a permis evidențierea *dezvoltării rapide a teoriilor și abordărilor în domeniul managementului investițiilor*, atât la nivel mondial, național, cât și la nivel de întreprindere. Autorul *a sistematizat teoriile investiționale și a constatat rolul conceptului de investiții în dezvoltarea durabilă a economiei Republicii Moldova* [4].
2. Analiza aprofundată a teoriilor secolului nouăsprezece a demonstrat faptul că o contribuție remarcabilă în dezvoltarea teoriei investițiilor la nivel macroeconomic a fost introdusă de către Ludwig von Mises, care atrage atenție la importanța investițiilor străine în economia de piață. Autorul *a interpretat modelul mișcării de investiții străine a lui Ludwig von Mises*, a analizat problemele de investiții străine ce se referă la Republica Moldova și *a atras atenție la considerațiile lui Ludwig von Mises privind Elveția*, care a servit drept bază pentru înaintarea cercetărilor ulterioare [5].
3. Sinteza teoriilor managementului contemporan al investițiilor a arătat că savanții au dezvoltat o varietate de concepte și modele de management investițional care sunt relevante și reprezintă fundamentele teoretice de gestionare ale activității investiționale a întreprinderilor. Autorul a sistematizat modelele creșterii economice fundamentate pe investiții, propuse de diferiți savanți, a formulat noțiunea, și anume, *managementul investițional reprezintă gestionarea investițiilor și activității investiționale ale întreprinderilor în vederea asigurării planificării, elaborării și aplicării eficiente a strategiei de investiții*. Autorul *a argumentat importanța strategiilor investiționale în activitatea întreprinderilor din Republica Moldova* [6, 8].
4. Evaluarea activității de investiții a demonstrat că activitatea investițională a întreprinderilor trebuie tratată ca o unitate a două etape de bază: (1) *activitatea economică de plasare a mijloacelor financiare* și (2) *obținerea rezultatului economic din investiții*. Analiza a arătat că activitatea investițională a întreprinderilor necesită

schimbări semnificative. Au fost clasificate activitățile investiționale active și pasive ale întreprinderii. Autorul a ajuns la concluzia că *premisele investițiilor active pentru întreprinderile din Moldova sunt politica eficientă de investiții, strategiile investiționale, climatul investițional favorabil și atractivitatea investițională a obiectelor de investiții*. Autorul a evidențiat particularitățile și formele politicii investiționale ale Republicii Moldova [7].

5. Analiza indicelui global de competitivitate (metoda FEM) și dezvoltării pieței financiare elvețiene și a țărilor regiunii transfrontaliere Moldova-Ucraina-România a arătat că Elveția ocupă locul întâi din 138 de țări la nivel de competitivitate, iar țările regiunii transfrontaliere ocupă locurile: România – locul 62, Ucraina – locul 85 și Moldova – locul 100. Autorul *a construit ratingul țărilor de cooperare transfrontalieră Moldova-Ucraina-România pe grupe de factori, a evidențiat factorii competitivității țărilor din regiunea transfrontalieră și a constatat problemele cu care se confruntă țările în atingerea competitivității țărilor* [16].
6. Analiza tendințelor de investiții ale întreprinderilor autohtone a demonstrat faptul că, în majoritatea cazurilor, investițiile asigură înlocuirea mijloacelor de bază uzate ale întreprinderilor. Autorul, conform datelor statistice, a constatat că (1) *fluxurile investiționale în Republica Moldova sunt direcționate în activele materiale pe termen lung*; (2) *investițiile brute în active materiale pe termen lung sunt dominate de sfera de construcții, transport și comunicații, comerț*; (3) *principala sursă de finanțare a activității de investiții în Republica Moldova sunt fondurile proprii ale companiilor*; (4) *funcția socială a investițiilor, în Republica Moldova, este slab dezvoltată* [9].
7. Evaluarea climatului investițional al întreprinderilor din Elveția a demonstrat faptul că: (1) *țara se poziționează pe locul șase ca investitor cu investiții directe în străinătate*; (2) *atractivitatea Elveției pentru companii este precizată de mediul economic liberal*; (3) *Elveția se află pe locul trei din lume după mărimea rețelei de acorduri bilaterale de protecție a investițiilor*; (4) *nu există nici un sistem general de control al intrării investițiilor străine*. În urma analizei, autorul a constatat nivelul înalt al dezvoltării activității investiționale a întreprinderilor din Elveția și a evidențiat factorii macroeconomici care asigură acest nivel.
8. Cercetarea nivelului activității investiționale a întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția, prin sondaj sociologic, a demonstrat că: (1) *întreprinderile au suficiente resurse proprii de finanțare a activităților de investiții*; (2) *principala sursă de finanțare a activității investiționale sunt fondurile proprii*; (3) *o pondere însemnată la întreprinderile din Republica Moldova ocupă sursele străine de finanțare a activității investiționale, în*

timp ce în întreprinderile din Elveția acest tip de sursă nu este des întâlnit; (4) angajații întreprinderilor din Moldova apreciază nivelul maxim al activității investiționale a întreprinderilor la 50% și 90%, dar al Elveției la 80%.

9. Cercetarea managementului investițional a demonstrat că activitatea investițională a întreprinderii este un mecanism important la realizarea competitivității și dezvoltarea businessului pe termen lung. Autorul a constatat că cel mai mare impact pozitiv asupra activității investiționale active a întreprinderilor moldovenești au astfel de factori, ca: (1) *strategia de investiții a întreprinderii*, (2) *politica științifico-tehnică a întreprinderii* și (3) *atragera investitorilor străini*, iar asupra întreprinderilor elvețiene – (1) *strategia de investiții a întreprinderii*, (2) *starea financiară a întreprinderii* și (3) *volumul de producție și servicii*. Autorul a constatat faptul că intensitatea sporită de investiții se observă la întreprinderile angajate în inovare și implementarea noilor tehnologii.
10. Analiza și interpretarea rezultatelor studiului sociologic au arătat că strategiile de investiții, implementate la întreprinderile moldovenești, determină competitivitatea întreprinderilor și a personalului la 80%. Autorul a ajuns la concluzia că *managementul strategic și dezvoltarea de strategii investiționale în întreprinderi este un instrument important și necesar pentru realizarea unui business competitiv pe termen lung*. În baza rezultatelor cercetării a fost elaborat algoritmul actualizării *Strategiei investiționale a întreprinderii și programul computerizat „Strateg-Invest”*.

Rezultatele obținute și necesitatea de soluționare a problemei științifice au permis autorului să formuleze următoarele recomandări pentru îmbunătățirea managementului investițiilor la întreprinderile autohtone:

1. Directorii întreprinderilor să efectueze monitorizarea activității investiționale a întreprinderilor și să identifice factorii influenței pozitive sau negative. Se recomandă identificarea clară a direcțiilor activităților investiționale necesare ale întreprinderii și elaborarea hărții direcțiilor de influență a factorilor asupra activității investiționale a întreprinderii, similar cu metoda elaborată de autor și în conformitate cu algoritmul prezentat în figura 6, p. 19.
2. Managerul de investiții împreună cu directorul întreprinderii, acționarii și alte părți interesate să monitorizeze sursele potențiale de investiții în scop de formare și aprobare a Fondului de investiții, în conformitate cu algoritmul elaborat de autor și prezentat în fig. 8, p. 24.

3. Managerul de investiții să identifice problemele cu care se confruntă întreprinderea la efectuarea activității investiționale, cu divizarea problemelor care provin din mediul extern și intern, aplicând algoritmul elaborat de autor.
4. Să fie evaluate strategiile investiționale existente ale întreprinderii, dacă există, sau să se elaboreze o strategie investițională cu ajutorul programului de calculator „Strateg-Invest”, respectând succesiunea etapelor de elaborare a strategiei, prezentat în figura 7, p. 24. Programul „Strateg-Invest” este un produs intelectual, elaborat ca urmare a acestui studiu și înregistrat la AGEPI cu drept de proprietate intelectuală (Certificat, Seria – PC, Nr. 5875 din 05.02.2018). Pentru ușurarea utilizării programului este elaborat Ghidul pentru elaborarea/actualizarea strategiei investiționale a întreprinderii [11].
5. Instituția Publică „Agenția de Investiții” să ia în considerare utilizarea și implementarea programului „Strateg-Invest” pentru a îmbunătăți gestionarea investițiilor, a crește activitatea investițională la întreprinderile din Republica Moldova și a realiza sarcinile stabilite de către Stat.

BIBLIOGRAFIE

1. *Anuarul statistic al Republicii Moldova*. Chișinău: Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, Tipografia Centrală, 2018. 468 p. ISBN 978-9975-53-929-6.
2. BELOSTECINIC, Gr. *Investițiile străine directe și competitivitatea națională*. În: *Economica*, nr. 3(51), Chișinău, ASEM, 2005. pp. 6-22. ISSN 1810-9136.
3. BILAUȘ, M. *Gestiunea investițiilor*. Iași: Universitatea „Petre Andrei” din Iași, 2007. 79 p. Disponibil: <https://vdocuments.site/documents/gestiunea-investitiilor.html>
4. GROȘU, Victor. Conceptul de investiții și rolul lor în dezvoltarea durabilă a economiei Republicii Moldova. În: *Conferința științifico-practică cu participare internațională din 28-29 martie 2014, ediția a III-a*. Chișinău: ASEM, 2014. pp. 147-152. ISBN 978-9975-75-678-5.
5. GROȘU, Victor. Teoria investițiilor străine în viziunea lui Ludwig von Mises. În: *Rolul investițiilor în asigurarea dezvoltării economice durabile în contextul integrării europene, conferința științifică internațională*. Chișinău, ASEM, 2016. pp. 160-163. ISBN 978-9975-75-798-0.
6. GROȘU, Victor. Strategii investiționale și importanța lor în activitatea întreprinderilor Republicii Moldova. În: *Simpozionul științific internațional al Tinerilor Cercetători 2014*. Chișinău: ASEM, 2014. pp. 145-147. ISBN 978-9975-75-689-1.
7. GROȘU, Victor. Particularitățile și formele politicii investiționale: parteneri strategici Germania și Republica Moldova. În: *Simpozionul științific internațional al Tinerilor Cercetători 2015*. Chișinău: ASEM, 2015. pp. 172-175. ISBN 978-9975-75-747-9.
8. GROȘU, Victor. Strategii investiționale și influența lor asupra competitivității întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția. În: *Economica 2017*, nr. 2 (100), pp. 140-146. ISSN 1810-9136.

9. GROSU, Victor. Analiza tendințelor investiționale în activitatea întreprinderilor Republicii Moldova. În: *Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii, conferința științifico-practică internațională*. Chișinău, ASEM, 2015. Vol. I. pp. 29-33. ISBN 978-9975-75-771-3.
10. MOVILĂ, I., GROSU V. Modelarea strategiei investiționale a întreprinderii în baza aplicației web „Strateg-Invest”. În: *Статистичні методи та інформаційні технології аналізу соціально-економічного розвитку*. Збірник наукових праць XVIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2019, pp. 41-46, ISBN 978-617-7572-26-7.
11. MOVILĂ, I., GROSU V. *Programul “Strateg-Invest”: Ghidul pentru elaborarea/actualizarea strategiei investiționale a întreprinderii*. Chișinău, S.n., (Tipografia din Bălți), 2019. 55 p. ISBN 978-9975-3302-5-1.
12. MISES, L. *Economia în șapte lecții. Gânduri pentru cei de azi și cei de mâine*. București: Institutul Ludwig von Mises, 2010. 180 p. ISBN 978-973-0-09607-1. Disponibil: <https://mises.ro/files/mises7lectii.pdf>
13. PRELIPCEAN, G. *Strategii investiționale în afaceri. Curs pentru învățământ la distanță*. Suceava: Universitatea Ștefan cel Mare, 2008. 95 p.
https://www.academia.edu/5788268/UNIVERSITATEA_%C5%9ETEFAN_CEL_MARE_SUCEAVA
14. FABOZZI, F. J. *Investment management*. New Jersey: Prentice Hall, 1999. 837 p. ISBN 0-13-889155-9.
15. КАЛИНИННИКОВА, Е. В. *Инвестиционный менеджмент: Учебное пособие*. Ульяновск: УлГТУ, 2011. 147 с. ISBN 978-5-9795-0804-7.
16. МОБИЛЭ, И. В., ГРОСУ, В. П. Анализ индекса конкурентоспособности и развития финансового рынка Швейцарии и в трансграничном регионе: Молдова-Украина-Румыния (по данным Всемирного Экономического Форума). Оп: *Причорноморські економічні студії*. Науковий журнал 2017, Випуск 18, Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, Одеса, Україна, p. 15-19. ISSN 2524-0897.
17. www.statistica.md /Biroul Național de Statistica (vizitat 30.07.2019)
18. Raportul Forumului Economic Mondial 2018. /World Economic Forum. Reports <https://www.weforum.org/reports> [accesat 10.07.2019]

LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI

1. **GROSU, Victor, *Evolution of the concept of investment and investment management approaches.*** În European Journal of Economics and Management Sciences, nr.3, Vienna, 2017, East West, Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, p. 7 – 11, ISSN 2310-5690, 0,63 c.a.
2. **МОБИЛЮ, Ирина, ГРОСУ, Виктор, *Анализ индекса конкурентоспособности и развития финансового рынка Швейцарии и в трансграничном регионе: Молдова-Украина-Румыния.*** În: Причорноморські економічні студії. Науковий журнал 2017, Випуск 18, Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, Одеса, Україна, p. 15-19, ISSN 2524-0897 (print), 0,6 c.a.
3. **GROSU, Victor, *Strategii investiționale și influența lor asupra competitivității întreprinderilor din Republica Moldova și Elveția.*** În: Economica, Revistă științifico-didactică, iunie 2017, An. XXV, nr. 2 (100), ASEM, Chișinău, p. 139-146, ISSN 1810-9136, 0,5 c. a.
4. **DOROGAIA, Irina, GROSU, Victor, *Caracteristicile climatului investițional al Republicii Moldova.*** În: Analele Academiei de Studii Economice a Moldovei. Ediția a XIII-a, Nr. 1/2015, Chișinău, ASEM, 2015, p. 26-30, ISBN 978-9975-75-760-7, 0,41 c.a.
5. **GROSU, Victor, *Analiza influenței factorilor asupra activității investiționale a întreprinderilor din Moldova și Elveția.*** În: Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere, conferință științifică internațională din 25 noiembrie 2016, ediția XXV, Academia Română, Filiala Iași, Institutul de Cercetări Economice și Sociale „Gh. Zane”, ed. Performantica, Iași, 2016. p. 85-89, ISBN 978-606-685-475-7, 0,5 c.a.
6. **GROSU, Victor, *Identification of investment types and financing system of investment activity of enterprises from Republic of Moldova and Switzerland.*** În: Modernization of socio-economic systems: the new economic conditions: conference Proceeding” part I, conferință științifică internațională din 28 septembrie 2016, Kielce, Poland, Universitatea de Stat Jan Kochanowski, Baltija Publishing, 2016, p. 37-40, ISBN 978-9934-8585-7-4, 0,5 c.a.
7. **GROSU, Victor, *Modelarea strategiei investiționale a întreprinderii în baza aplicației WEB „STRATEG-INVEST”.*** În: XIX conferință teoretico-practică internațională „Metode statistice și tehnologiile informaționale de analiză a dezvoltării social-economice” din 23 mai 2019, Hmelnițc, Ucraina, 2019, p. 41-46, ISBN 978-617-7572-26-7, 0,3 c.a.
8. **GROSU, Victor, *Strategii investiționale și importanța lor în activitatea întreprinderilor Republicii Moldova.*** În: Simpozionul științific internațional al Tinerilor Cercetători din 4 – 5 aprilie, 2014, ediția XII, Chișinău, ASEM, 2014, volum I, p. 145-147, ISBN 978-9975-75-689-1, 0,38 c.a.
9. **GROSU, Victor, *Analiza tendințelor investiționale în activitatea întreprinderilor Republicii Moldova.*** În: Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii, conferință științifică internațională din 25-26 septembrie 2015, Chișinău, ASEM, 2015. Vol. II. p. 29-33, ISBN 978-9975-75-771-3, 0,63 c.a.
10. **GROSU, Victor, *Analiza surselor de finanțarea activității investiționale a întreprinderilor Republicii Moldova.*** În: Priorități strategice de modernizare inovațională a economiei Republicii Moldova și politici de dezvoltare durabilă la nivel mondial, conferință științifico-practică internațională din 30-31 octombrie 2015, ediția a X-a, Chișinău, USM, 2015. p. 422-426, ISBN 978-9975-71-711-3, 0,63 c.a.
11. **GROSU, Victor, *Characteristics and forms of the investment policy: strategic partners germany and the Republic of Moldova.*** În: Scientific Symposium of Young Reserchers, XIII edition, april 23-24, 2015, volume I, Chișinău, ASEM, 2015. p. 172-175, ISBN 978-9975-75-747-9, 0,5 c.a.
12. **GROSU, Victor, *Teoria investițiilor străine în viziunea lui Ludwig von Mises.*** În: Rolul investițiilor în asigurarea dezvoltării economice durabile în contextul integrării europene, conferință științifică internațională din 29-30 octombrie 2015, ediția a II-a, aniversară, Chișinău, ASEM, 2016, p.160-163, ISBN 978-9975-75-798-0, 0,5 c.a.
13. **GROSU, Victor, *Nivelul activității investiționale în Republica Moldova și Elveția: rezultatele cercetării.*** În: 25 de ani de reformă economică în Republica Moldova: prin inovare și competitivitate spre progres economic”, conferință științifică internațională consacrată celei de-a XXV-a aniversări a ASEM din 23-24 septembrie 2016, vol. VI, Chișinău, ASEM, 2016, p 38-42, ISBN 978-9975-75-842-0, 0,63 c.a.
14. **GROSU, Victor, *Conceptul de investiții și rolul lor în dezvoltarea durabilă a economiei Republicii Moldova.*** În: Strategii și politici de management în economia contemporană”, conferința. națională cu participare internațională din 28-29 martie 2014, ediția a III-a, Chișinău, ASEM, 2014. p. 147-152, ISBN 978-9975-75-678-5, 0,75 c.a.

ADNOTARE

**Grosu Victor „Strategii investiționale ca instrument al dezvoltării durabile a întreprinderilor (experiența Elveției și a Republicii Moldova)”,
teză de doctor în științe economice, Chișinău, 2020.**

Structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii și recomandări, bibliografia din 173 surse, 14 anexe, 149 pagini text de bază, 19 tabele și 49 figuri. Rezultatele obținute sunt publicate în 14 lucrări științifice.

Cuvinte-cheie: management investițional, activitate investițională, surse de finanțare a investițiilor, fond de investiții, strategie de investiții, program Strateg-Invest.

Domeniul de studiu: management investițional și strategii investiționale.

Scopul lucrării: constă în dezvoltarea abordării teoretice și practice pentru eficientizarea managementului investițional și elaborarea strategiilor investiționale eficiente în întreprinderile din Republica Moldova, în vederea creșterii competitivității lor în dezvoltarea durabilă.

Obiectivele cercetării: cercetarea, sistematizarea și analiza conceptelor, modelelor și metodelor managementului investițional, analiza nivelului activității investiționale la întreprinderile moldovenești și elvețiene și identificarea problemelor cu care se confruntă întreprinderile la efectuarea activității de investiții în scopul elaborării algoritmului de dezvoltare/actualizare a strategiei de investiții a întreprinderii prin intermediul tehnologiilor informaționale.

Noutatea și originalitatea științifică: constă în aprofundarea și dezvoltarea teoretică a conceptului de activitate investițională; utilizarea abordării strategice în managementul investițional în vederea realizării eficienței și competitivității întreprinderii în condițiile dezvoltării durabile; îmbunătățirea metodologiei de analiză a factorilor de influență asupra activității de investiții a întreprinderii; argumentarea conținutului conceptelor „activitate investițională activă” și „activitate investițională pasivă” și elaborarea unui algoritm de dezvoltare a strategiei de investiții a întreprinderii.

Rezultatele obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante: rezultatele cercetărilor teoretice și practice în domeniul managementului de investiții au făcut posibilă identificarea și formularea elementelor de bază ale strategiei de investiții la întreprindere, care a servit ca bază la elaborarea unui program pentru calculator. Metoda propusă va reduce costurile pentru elaborarea/actualizarea strategiei de investiții.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a lucrării: constă în faptul că, cercetările efectuate în teză dezvoltă aspectele teoretice de elaborare și implementare a unei strategii de investiții la întreprindere.

Implementarea rezultatelor științifice: rezultatele studiului și metodologia propusă pentru elaborarea/actualizarea strategiei investiționale au găsit aplicare practică și au fost implementate la întreprinderile din Republica Moldova.

ANNOTATION

Victor Grosu „Investment strategies as a tool for sustainable business development (experience of Switzerland and the Republic of Moldova)” PhD thesis in Economics, Chisinau, 2020.

Thesis structure: introduction, three chapters, conclusions and recommendations, list of references including 173 referenced sources, 14 annexes, 149 pages of main text, 19 tables and 49 figures. The research findings are published in 14 scientific works.

Keywords: investment management, investment activities, financing sources of investment, investment fund, investment strategy, Strateg-Invest Program.

Research area: investment management and investment strategies.

The purpose of research consists in developing the theoretical and practical approach for improving investment management and development of effective investment strategies in enterprises in the Republic of Moldova, in order to increase their competitiveness in sustainable development.

Research tasks: research, systematization and analysis of investment management concepts, models and methods, analysis of the level of investment activity in Moldovan and Swiss enterprises and identifying the problems that companies face when carrying out the investment activity in order to develop the algorithm for developing / updating the investment strategy of the enterprise through information technologies.

Scientific novelty and originality: the work substantiates the strategic approach in investment management to achieve maximum efficiency and competitiveness of the business entity in the conditions of strategic development; improves analysis of impact factors influencing business investment activities; reasons the content of the notions “investment active behavior” and “investment passive behavior” and specifies their peculiar features; develops an algorithm for building up a business investment strategy.

The results that address important scientific problem solved by the work the findings of the theoretical and practical studies in the field of investment management allowed to identify and lay down main elements of business investment strategy served as a basis for software development. The proposed method will allow reducing investment strategy development/updating costs.

Theoretical importance and practical value of the work is that the studies made within this thesis work elaborate the theoretical aspects of investment strategy development and implementation by business entities.

Implementation of scientific results: the research findings and proposed investment strategy development/updating method found practical use and were implemented by the following business entities.

АННОТАЦИЯ

Виктор Гросу „Инвестиционные стратегии как инструмент долгосрочного развития предприятий (опыт Швейцарии и Республики Молдова)”, докторская диссертация в области экономики, Кишинэу, 2020.

Структура диссертации: введение, три главы, основные выводы и рекомендации, библиография из 173 источников, 14 приложений, 149 страниц основного текста, 19 таблиц и 49 рисунков. Полученные результаты опубликованы в 14 научных работах.

Ключевые слова: инвестиционный менеджмент, инвестиционная деятельность, источники финансирования инвестиций, инвестиционный фонд, инвестиционная стратегия, программа Стратег-Инвест.

Область изучения: инвестиционный менеджмент и инвестиционные стратегии.

Цель исследования состоит в развитии теоретико-практического подхода для совершенствования инвестиционного менеджмента и разработки эффективных инвестиционных стратегий на предприятиях Республики Молдова, для повышения их конкурентоспособности в условиях долгосрочного развития.

Задачи исследования: исследовать, систематизировать и проанализировать концепции, модели и методы инвестиционного менеджмента; проанализировать уровень инвестиционной деятельности молдавских и швейцарских предприятий и проблемы, с которыми сталкиваются предприятия при осуществлении инвестиционной деятельности с целью разработки алгоритма развития/актуализации инвестиционной стратегии предприятия с использованием информационных технологий.

Научная новизна и оригинальность: обоснован стратегический подход в инвестиционном менеджменте с целью достижения максимальной эффективности и конкурентоспособности предприятия в условиях долгосрочного развития; совершенствована методология анализа факторов влияния на инвестиционную деятельность предприятия; аргументированы содержания понятий «инвестиционная активность» и «инвестиционная пассивность»; разработан алгоритм построения инвестиционной стратегии предприятия.

Полученные результаты способствующие решению важной научной проблемы: результаты теоретических и практических исследований в области инвестиционного менеджмента позволили определить и сформулировать основные элементы инвестиционной стратегии предприятия, что послужило основой для разработки компьютерной программы. Предлагаемый метод позволит сократить затраты на разработку/актуализацию инвестиционной стратегии.

Теоретическая значимость и практическая ценность работы состоит в том, что проведенные в диссертационной работе исследования развивают теоретические аспекты разработки и реализации инвестиционной стратегии предприятия.

Внедрение научных результатов: результаты исследования и предложенная методика для разработки/актуализации инвестиционной стратегии нашли практическое применение и внедрены на предприятиях Республики Молдова.

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE A MOLDOVEI

Cu titlu de manuscris

CZU:330.332:658.1(478+494)(043.2)

GROSU VICTOR

**STRATEGII INVESTIȚIONALE CA INSTRUMENT AL DEZVOLTĂRII
DURABILE A ÎNTREPRINDERILOR**

(experiența Elveției și Republicii Moldova)

521.03 - Economie și management în domeniu de activitate

Rezumatul tezei de doctor în științe economice

Aprobat spre tipar: 07.08.2020

Formatul hârtiei 60x84 1/16

Hârtie ofset. Tipar ofset.

Tiraj 50 ex.

Coli de tipar.: 2,18

Comanda nr.